

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

351.78

Szerző: *Prímay István*

Hely

Cím: *Husz-harminc eltűnést jelentenek be naponta a főkapitányságon*

Idő

"1927"

Forrás: *Ujság*

Személy

Bm

1927. 10. 8.

H. szám.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

351.76

1927

Husz-harminc eltűnést jelentenek be naponta a főkapitányságon

Majdnem valamennyi rövidesen előkerül — Félrevezetik a hozzátartozók a detektiveket — Könnyelműség, kalandvágy az eltűnések oka — Fantasztikus mesék álarcosokról, rablókról és hasonlókról — Tömeghisztéria és szuggesztió rémíti az embereket

Nincsen szurósszemű ember, leánykereskedő, sem kosaras néni

Alig van nap, hogy husz-harminc eltűnést ne jelentenek be a főkapitányságon. Egyik legforgalmasabb ügyosztály a rendőrség eltűnési osztálya, ahol *Risztics* rendőrtanácsos fáradhatatlan buzgalommal dolgozik reggeltől estig és szívélyes szavakkal vigasztalja meg a kétségbeesetteket, akiknek a hozzátartozója eltűnt. Nagyon helyesen fogja fel *Risztics* rendőrtanácsos a kötelességét, hogy az eltűntek hozzátartozóinak inkább csak buzdításra és vigasztalásra van szükségük. Nagyon szomorú állapotok uralkodnának itt akkor, ha az összes bejelentett eltűntek valóban örökre eltűntek volna családjuk köréből. A bejelentéseknek azonban szerencsére a kilencven százaléka csak *ál-eltűnés*, öt-hat százaléka az eltűnteknek öngyilkosságot követett el, és alig tehető egy százalékra azoknak a száma, akik valóban hosszú időre tűntek el és akikről gyakran évekig, esetleg évtizedekig sem tudnak meg semmit. A hozzátartozókat tehát elsősorban kitartásra és kutatásra kell buzdítani, mert ha az eltűnt önként nem jelentkezik, akkor csakis az ő utatutatójuk tudja nyomra vezetni a hatóságot.

Eltűntek után nyomozni a legnehezebb munka. Más egyéb eseményeknél, bűncselekményeknél mindig van valami kiindulópont, amelyeknek alapján a detektivek munkához láthatnak, eltűnésnél azonban a detektiveknek magának kell megtalálni a kiindulási pontot. *Marosi* detektív-főfelügyelő és csoportjának tagjai emberfeletti munkát végeznek egy-egy nyomozásnál. Az emberek egyrészt hajlamosak a fantasztikumokra, másrészt oly erős bennük az álszemérem, hogy a legközelebbi hozzátartozók is, *ahelyett, hogy az eltűntnek csavargási hajlamáról, rossz tulajdonságairól, kocsmázási hajlamairól beszélnének* vagy felvilágosítást igyekeznének adni arról, hogy milyen rossz társaságban kell keresni az eltűntet, inkább zavaros meséssel képesek félrevezetni a nyomozó detektivet. Időnként végigjut az egész városban a tömeghisztéria és tömegszuggesztió. Nem kell egyéb, mint hogy valaki bejelentsen azt, hogy leánya nemzetközi leánykereskedők kezébe került, vagy valami hír a *«szurósszemű emberről»*, aki elcsábította, a *«nőműtátorról»*, aki fogságban tartja, és minden eltűnési ügyben a családtagok és a szomszédok rögtön ki-

találják a mesét, sőt igen gyakran akadnak olyanok is, akik lelkükben annyira átéltek a kitalált mesét, hogy esküvel is készek volnának bizonyítani, hogy az eltűnt *Juliskát* a *Boráros-téren* látták a *«szurósszemű»* emberrel. Amikor azután *Juliska* két-háromnapos csavargás után előkerül, kiderül, hogy a *Boráros-térnek* még csak a közelében sem járt. Ha azonban ez a tömegszuggesztió felbukkan, akkor hónapokig minden egyes eltűnési esetről ezzel kell megküzdeniök a detektiveknek.

Szégyen a detektivek igazat mondnia

Hogyan nyomoz a detektív? A betörési csoportnál levő detektivek tisztában vannak a kezdő betörő, az alkalmi betörő és a vén bűnös életmódjával. Más csoportokban a detektivek tudják jól a zsebtolvajok szokásait, a sikasztókét stb. Az eltűnési ügyekben nyomozó detektív azonban mit tudjon például az eltűntnek bejelentett *Kertész János* 42 éves magánhivatalnok szokásairól, jelleméről és gyarló tulajdonságairól. Teljesen ki van szolgáltatva a legközelebbi hozzátartozók bemondásának. Igen hosszú gyakorlat, megfigyelés és emberismeret szükséges ahhoz, hogy ezeket az adatokat azután a detektív kellő értékre redukálja. Elsősorban azt igyekszik megállapítani, hová szokott járni, milyen társasággal érintkezik, elfordult-e máskor is, hogy elcsavargott valamerre és főképpen azt kell megállapítani, hogy mikor, ki és milyen körülmények között találkozott az eltűnttel. A család aggódik a két nap óta nem látott családfőért. Kétségbeesetten mesélik a detektiveknek, hogy milyen komoly, kiváló és becsületes ember, aki soha könnyelműséget nem követ el és minden este pontosan otthon van. Azt azonban már szégyellik megmondani, hogy a családfő esténként kocsmába szokott járni és amikor ott keresték, megtudták, hogy a kocsmában összeakadt valakivel és italos fejjel elment azzal tovább mulatni. Ezt a tényt képesek teljesen elhallgatni.

Az anyagi bajokkal küzdő fiatal kereskedők és tőzsdések között is lábrakapott az utóbbi esztendőekben az eltűnés, mint kitűnő mentőeszköz. Sokszor a hozzátartozókkal beszélük meg előre a dolgot. Az illető *eltűnik és amikor a család a kétségbeeséssel és rimánkodással annyira megpuhitotta a károsult hitelező szívét, hogy az visszavonja a feljelentést és egyezséget köt, akkor az eltűnt ismét előkerül.*

Ritkább eset az, hogy valaki az utcán összeesik, kórházba viszik, ahol a hozzátartozók csak néhány nap múlva akadnak rá. A legtöbb embernél van valami irás, vagy igazolvány, amiből még abban az esetben is, ha eszméletlenül fekszik, meg tudják állapítani kilétét.

Büntessék meg az ál-eltűnteket

Az eltűnések nagyrésze tehát nem komoly. Könnyelműség, kalandvággy az oka a legtöbb eltűnésnek, vagy helyesebben szólva, csavargásnak. A fantasztikus mesékben pedig ne higyjünk. Nincsen már leánykereskedő, aki a fiatal vengerkákat külföldre vinné. Minden híres nemzetközi mulatóhely igazgatójának asztalán ezerszámra fekszik nemcsak a magyar, hanem mindenféle és fajta leányoknak felvételi kérvénye. A fényképük is mellékelve van. A mulatóhely-tulajdonosok pedig nem bolondok, hogy leánykereskedőknek közvetítési díjat fizessenek akkor, amikor az önként ajánlkozókat ingyen is kaphatják. A hírhedt «kosaras asszony», aki a fiatal leányokat közvetítette az élvágyó öreg uraknak, szintén eltűnt. Ma már a 16—17 éves «inyenc fiatalok» nem várnak, míg a kosaras asszony értük jön, hanem kurta szoknyájukat, eton frizurájukat maguk ríszálják a korzón és a körutakon és mindent elkövetnek, hogy a vén kujonoknak szeme megakadjon rajtuk.

Sajnos, a hatóságoknak nem áll módjában, hogy az «eltűnteket» felelősségre vonja. Pedig ha csak *hatóság félrevezetése* címén indíthatnának eljárást ellenük, akkor alaposan meggondolnák a dolgot és megkímélnék hozzátartozóikat az aggodalmaktól, a rendőrséget pedig a fárasztó munkától.